

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Bilgin tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
İzmir Milletvekili

Kamu emekçileri ve emeklilerini doğrudan, diğer çalışanları ve emeklileri ise dolaylı olarak ilgilendiren 2022-2023 yıllarına ilişkin sözde toplu sözleşme görüşmeleri ekonomik kriz koşullarında sürmektedir. Yaklaşık 4,2 milyon kamu emekçisi, 2,2 milyon emekli aileleriyle birlikte düşünüldüğünde 15-20 milyonluk bir kitleyi yakından ilgilendiren 2022 ve 2023'te yapılacak zam oranlarının belirleneceği 6'ncı Dönem Toplu İş Sözleşme (TİS) görüşmelerinde iktidar 2022 yılı birinci altı ayı için %5 + enflasyon farkı, ikinci altı ayı için % 6 + enflasyon farkı, 2023 yılı için ise ilk altı ay için %6 + enflasyon farkı, ikinci altı ay için % 6 + enflasyon farkı teklif etmiştir.

Kamu çalışanları ile kamu emeklilerinin ortak ekonomik, sosyal, demokratik, özlük ve mesleki hak ve çıkarlarını temel alan, iktidarın hem işveren olarak tarafı hem hakemi olmadığı, insanca yaşamaya yetecek bir ücret, halktan yana bir kamu hizmeti; temel gelir güvencesi; güvenceli istihdam, güvenli gelecek; demokratik, adil bir çalışma yaşamı; her sendikanın, konfederasyonun kendi üyeleri adına masaya oturabildiği, kadın kamu emekçilerinin kendi talepleri ile masada temsil edildiği, başta ILO sözleşmeleri olmak üzere uluslararası sözleşmelerle, evrensel sendikal hak ve özgürlüklerle uyumlu, grev hakkı ile tamamlanmış gerçek bir Toplu Pazarlık Sözleşme Sistemi taleplerini Çalışma Bakanlığına ileten Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) ise 18-20 Ağustos günlerinde "İnsanca Bir

Yaşam, Demokratik, Grevli Toplusözleşme İçin Mücadeleyi Birlikte Büyütüyoruz” sloganıyla Edirne ve Batman’dan üç gün sürecek “Ankara Yürüyüşü” nı başlatmışlardır.

Açlık sınırının 2 bin 903 TL, yoksulluk sınırının 9 bin 457 TL’ye dayandığı, ekonomik kriz ve Covid 19 pandemisi bahanesiyle her gün temel tüketim ihtiyaçlarına gelen zamlar, hayat pahalılığı ve adaletsiz vergi düzeni ile kamu çalışanlarını kredilere ve kredi kartlarıyla borçlanarak yaşamaya mahkum ederek ücretlerin eridiği, uzaktan çalışma ile birçok ek ödemenin kesildiği, sözleşmeli çalışmanın yaygınlaştığı bir dönemde yapılan bu teklif ile memur ve memur emeklileri aileleri ile birlikte açlığa, yoksulluğa ve sefaletle terk edilmişlerdir.

Kamuoyu nezdinde güvenilirliğini tamamen yitiren ve verileri ayarlama kurumuna dönüşen TÜİK verilerinde Temmuz ayında yıllık enflasyon oranının yüzde 18,95’e çıktığı açıklanırken Enflasyon Araştırma Grubunun (ENAG) hesaplamalarına göre ise sadece Ocak-Temmuz döneminde enflasyon oranının yüzde 25,14 olduğu, gerçek enflasyonun ise yüzde 40’ın üzerinde seyrettiği belirtilmektedir. Kamu çalışanlarının, emeklilerinin tek geçim kaynağı olan ücretlerinin artışının yıllardır TÜİK’in açıkladığı resmi enflasyon baz alınarak belirleniyor olması ile de kamu emekçilerinin reel geliri erimeye devam etmekte ve yoksulluğu arttırmaktadır.

Temel insan hakları içerisinde yer alan sendikal haklar; özgür biçimde örgütlenme, toplu sözleşme yapma ve grev hakkını kapsamaktadır. Uluslararası çalışma yaşamına ilişkin bütün uluslararası belgelerde, ILO sözleşmelerinde ve bunlara dayanan AIHM kararlarında toplu pazarlık ve grev hakkı sendika özgürlüğünün ayrılmaz parçaları olarak değerlendirmesine rağmen 4688 sayılı yasada grev hakkı tanınmamıştır. Toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşmazlık olduğu taktirde grevi değil de kararın uluslararası çalışma hukukunda sadece uzlaştırıcı görevi olduğu bilinen çoğunluğu hükümet tarafından belirlenen Kamu Hakem Heyetinin yetkili kılınması, sözleşmenin sadece iki yılda bir yapılması, kapsam olarak sadece ekonomik hakların görüşülüyor olması ve taraflarının kimlerden oluştuğuna bakıldığında bu düzenlemenin uluslararası sözleşmelerde tanımı yapılan toplu sözleşme ile ilgisi olmadığı görülmektedir. Toplu sözleşmede görüşmeye katılan tarafların eşit şartlarda olmadığı bir görüşmeden çıkacak sonucun kamu emekçilerinin beklentilerini karşılamayacağı da aşıkardır.

Diğer yandan, OHAL KHK’leri ile birçok kamu emekçisinin anayasal ve demokratik bir hak olan çalışma hakkı elinden alınarak sorgusuz-sualsiz işinden ekmeğinden edilirken bu durum OHAL durumunu uzatan ve 375 Sayılı KHK’ya eklenen bir madde ile devam etmektedir.

49403

Bu bağlamda;

- 1- 2022 yılı için, son iki yılda yoksulluk sınırı ile temel maaş unsurları arasında oluşan %8,5 oranındaki reel kaybın giderilmesine yönelik olarak Bakanlığınızın herhangi bir çalışması olacak mıdır?
- 2- Enflasyon farkının kamu çalışanlarının 6 ay sonra ücretlerine yansıtılması reel olarak kayıp yaşamalarına neden olmaktadır. Bu durumun düzeltilmesine yönelik olarak Bakanlığınızca TİS sürecinde bir düzenleme yapılacak mıdır?
- 3- Bakanlığınızca Toplu Pazarlık Sözleşme Sistemi taleplerini Bakanlığınıza ileten Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu'nun talepleri yerine getirilecek midir?
- 4- 7 sını Cumhurbaşkanı ve yine 4 üni heyette yer alacak akademisyenler için konfederasyonların önerdikleri isimlerden kimin olacağına dahi yine Cumhurbaşkanının karar verdiği 11 kişilik Kamu Hakem Heyeti bağımsız mıdır?
- 5- Yıllar itibarı ile enflasyon oranları ve hakem heyetince ilan edilen toplu sözleşmelerdeki açlık sınırı, yoksulluk sınırı, zam oranlarının karşılıklı listesi nedir?
- 6- Son 15 yıllık süreçte TİS görüşmelerinde yetkili olan sendikaların yapmış olduğu başvurular ve taleplerden kaçısı kabul edilmiştir?
- 7- Uluslararası çalışma yaşamına ilişkin bütün uluslararası belgelerde, ILO sözleşmelerinde grev bir hak iken Bakanlığınızca 4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Ve Toplu Sözleşme Kanununun demokratikleştirilmesi ve grev hakkını da içerecek şekilde düzenlenmesine yönelik bir çalışma yapılması düşünülmekte midir? Mevcut TİS mekanizması ile grev hakkı neden devre dışı bırakılmıştır?
- 8- Ülkenin kamu emekçilerinin ve emeklilerinin grev hakkının yasal güvence altına alındığı, sendikal hak ve özgürlüklerin önünü açan, konfederasyon ve sendikaların demokratik bir şekilde temsiline imkân tanıyan evrensel gerçek toplu sözleşme sistemini içeren adaletli bir "Kamu Sendikaları ve Kamu Toplu Sözleşme Yasası" oluşturulmasına yönelik Bakanlığınızın herhangi bir çalışması olacak mıdır?